

Jaarstukken 2019

06-07-2020

Algemeen

Geachte raadsleden, inwoners van Diemen,

We kijken terug op 2019, het eerste volledige jaar in deze bestuursperiode. Een jaar waarin we stappen hebben gezet op waarden die we hebben benoemd in het coalitieakkoord, zaken die we belangrijk vinden voor Diemen. Voor nu en in de toekomst:

“We willen duurzaam samenleven. In een sterk, divers en betrokken Diemen. Een sociaal Diemen dat kansen biedt aan iedereen. Een groene, duurzame gemeenschap waar het goed wonen, werken en ontspannen is.” (Duurzaam Samenleven: Coalitieakkoord Diemen 2018-2022)

We zien dat de ontwikkelingen in Diemen elkaar in rap tempo opvolgen. Diemen is de relatief snelst groeiende gemeente van Nederland, zowel qua inwoners als woningaantal. Dit leidt tot verwachte, maar soms ook onverwachte ontwikkelingen. We hebben veel werk verzet op het gebied van duurzaamheid, (sociale) woningbouw, het aanbod van voorzieningen, veiligheid en de biomassacentrale. Om Diemen klaar te maken voor de langere termijn hebben we eveneens gewerkt aan de komende Omgevingswet, de omgevingsvisie en de integrale beleidsnota sociaal domein. We constateren dat de ambities passen binnen de financiële middelen. Tegelijkertijd zien we een sterke dynamiek en complexiteit ontstaan als gevolg van een opeenstapeling van ontwikkelingen, gecombineerd met het hoge ambitieniveau. Dit legt een forse druk op de organisatie. In het nieuwe jaar zullen we dit alles dan ook in goede banen moeten leiden, zodat we blijven bouwen aan een toekomstbestendige gemeenschap, zowel op de korte als de lange termijn.

Sociaal en divers

In 2019 hebben we inzet gepleegd om Diemen te behouden en versterken als veelzijdige, stedelijke gemeenschap met een grote diversiteit aan mensen. We willen zorgen voor mensen die dat nodig hebben en zien solidariteit en diversiteit als een kracht.

Ondersteunen van kwetsbare doelgroepen

Er is in 2019 opnieuw extra inspanning geleverd om kwetsbare en minder kansrijke inwoners te ondersteunen bij het vinden van werk. Het aantal bijstandsuitkeringen is gedurende het jaar gedaald van 481 naar 429. Steeds meer inwoners met een relatief grotere afstand tot de arbeidsmarkt vinden duurzaam werk. Verder is het budget voor het armoedebeleid meer dan volledig benut. Dit is een signaal dat het bereik van de verschillende minimavoorzieningen toeneemt en we de (kwetsbare) doelgroep steeds beter bereiken. In het afgelopen jaar is er ook een start gemaakt met het ontwikkelen van diversiteitsbeleid. Om dit zorgvuldig te ontwikkelen, passend bij de Diemense situatie en gedragen door de samenleving, hebben we in de afgelopen periode allereerst ingezet op gesprekken met inwoners, belangengroepen en verenigingen.

Integrale nota sociaal domein

In het afgelopen jaar is de integrale nota sociaal domein tot stand gekomen. De nota is opgesteld na een interactief proces met partners en doelgroepen en brengt verschillende terreinen bij elkaar die elkaar aanvullen of versterken. Denk aan jeugd, gezondheid, sociale, maatschappelijke, economische participatie en diversiteit. Verschillende wetten komen samen in dit beleidsplan. Het is een voorbeeld van de wijze waarop we als gemeente beleid willen ontwikkelen en uitdragen. Veel problemen waar de inwoners van Diemen mee worden geconfronteerd beperken zich niet tot één aspect, maar zijn vaak complex en omvatten

meerdere probleemvelden. Met de nota is een stevige basis gelegd om in de gemeentelijke uitvoering en in de samenwerking met onze partners tot een meer eenduidige en op elkaar afgestemde aanpak te komen.

Versterken van de buurt

Met inwoners wordt voortdurend gezocht naar de mogelijkheden om tot versterking van de buurt en de gemeenschap te komen. Voorbeelden hiervan zijn de communitybuilding aan de Rode Kruislaan en de Beukenhorst. Dit heeft tot diverse activiteiten geleid in 2019. Daarnaast zijn plannen ontwikkeld om te komen tot een buurtkamer in de Rode Kruislaan.

Betaalbare en sociale (huur)woningen

In 2019 zijn er wederom stappen gezet op het gebied van woningbouw. Er zijn woningen opgeleverd (ruim 1300, waarvan een kleine 800 middenhuur) in Plantage de Sniep, in Holland Park en in het centrum van Diemen. Er is voortgang geboekt op de Punt Sniep en de deelplannen M en T van Plantage de Sniep die zullen voorzien in een flink aantal betaalbare woningen voor sociale huurders (ruim 100 woningen). Er zijn voorbereidingen getroffen die hebben geresulteerd in een geslaagde aanbesteding van Holland Park West. Een substantieel onderdeel van dit plan is sociale (ruim 200 woningen) en middeldure huur (een kleine 200 woningen). Het bestemmingsplan voor Holland Park Zuid is in de loop van 2019 vastgesteld. Ook hier geldt dat de noodzakelijke sociale woningbouw (ongeveer 450 woningen) een belangrijk onderdeel uitmaakt van de plannen, evenals middeldure huur (ongeveer 300 woningen). Verder hebben we ons in 2019 georiënteerd op sociale woningbouw binnen de zogenoemde zoeklocaties. Als we dit bij elkaar optellen zien we een positieve ontwikkeling waarmee we mensen die dat nodig hebben een plek kunnen bieden in onze gemeenschap.

Zelfstandig en toegankelijk

Diemen is weliswaar een stedelijke gemeenschap, maar heeft een dorpsse schaal. Er zijn korte lijnen tussen bestuurders, burgers, ondernemers en organisaties en tussen al die spelers onderling. Deze situatie willen we versterken en daarom blijven we een zelfstandige gemeente, die op eigen kracht voorziet. Hier hebben we in 2019 aan gewerkt. We hebben geïnvesteerd in maatschappelijke voorzieningen en werken aan een passende infrastructuur. We zijn ons er ook van bewust dat dit samen met inbreidingslocaties de leefomgeving van inwoners raakt. Dit onderstreept het belang van een toegankelijke gemeente en hier hebben we dan ook op ingezet.

Sportvoorzieningen

Sport en vrijetijdsbesteding houdt mensen niet alleen fitter, het brengt mensen ook letterlijk en figuurlijk bij elkaar. Daarom zijn sportvoorzieningen van groot belang voor de leefbaarheid in Diemen. De gemeente speelt een belangrijke rol als het gaat om het aanbieden van zowel binnen- als buitensportaccommodaties. Daar investeren we flink in. Er zijn belangrijke stappen gezet in het renoveren van de bestaande sporthal en het realiseren van een tweede sporthal in dezelfde accommodatie. Door de gemeenteraad is in 2019 een krediet beschikbaar gesteld. De verwachting is dat de vernieuwde en uitgebreide accommodatie tijdens het seizoen 2021-2022 gereed is.

Daarnaast is wederom veel energie gestoken in de zoektocht naar ruimte voor de aanleg van twee hockeyvelden en een vierde voetbalveld. Nadat gebleken is dat Park Spoorzicht niet op afzienbare termijn is om te vormen naar sportvelden is er feitelijk nog maar één optie beschikbaar, namelijk een verhuizing van de honk- en softbalclub TIW-Survivors naar Amsterdam. Alhoewel wij ons realiseren dat dit voor TIW-Survivors zeer ingrijpend is, zouden op de vrijkomende velden twee hockeyvelden en het vierde voetbalveld kunnen worden gerealiseerd. Uit een onderzoek van de Gemeente Amsterdam blijkt een verhuizing van TIW Survivors naar Amsterdam goed mogelijk te zijn, indien geïnvesteerd wordt in de honk- en

softbalaccommodatie van OVVO op Sportpark Middenmeer. De Gemeente Amsterdam heeft toegezegd deze werkzaamheden in 2020 uit te voeren. Besluitvorming over (het krediet voor) de herinrichting van Sportpark De Diemen vindt naar verwachting halverwege 2020 plaats.

Onderwijs

De leerlingprognoses en de groei van Diemen hebben aanleiding gegeven voor het actualiseren van de strategische visie onderwijshuisvesting voor Diemen. Naast de ontwikkelingen in heel Diemen zien we een grote aanwas van leerlingen bij de Kersenboom in Plantage de Sniep. In 2019 is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden om daar op korte termijn capaciteit toe te voegen. Naast het in beeld brengen van de ruimtebehoefte van het onderwijs in Diemen, is er ook aandacht voor de kinderopvang. De gemeente heeft geen wettelijke taak om huisvesting voor kinderdagverblijven te faciliteren, echter ziet de gemeente wel het belang van deze voorziening en het faciliteren van de doorgaande lijn en brede scholen. Verder is de aanbesteding voor Holland Park West en daarmee de brede school in Holland Park afgerond. In december 2019 zijn de contracten met de ontwikkelaars ondertekend.

Het plan om in samenspraak met de OSB een middelbare school in Diemen te realiseren is voorlopig uitgesteld. Het aantal aanmeldingen voor de OSDiemen bleef achter bij de gestelde norm. Uit het aantal aanmeldingen blijkt echter wel een behoefte aan voortgezet onderwijs in Diemen. Nader onderzoek en nadere gesprekken zullen moeten uitwijzen hoe dit kan worden vervolgd.

Daarom Diemen

In 2019 hebben wederom veel activiteiten plaatsgevonden in het kader van Daarom Diemen. Zo is er onder andere een Daarom Diemen wandelroute uitgezet, het Noordelijkste puntje van het Groene Hart gemarkeerd, het Daarom Diemen magazine uitgegeven en zijn er evenementen rond de jaarwisseling gerealiseerd zoals 'de Diemer December Dagen'. Er bestaat een krachtig Daarom Diemen Netwerk met veel lokale partners. Hieruit ontstaan steeds meer allianties en initiatieven voor gezamenlijke activiteiten.

Participatie

We zien dat ontwikkelingen, inbreidingslocaties, impact hebben op de samenleving en het dagelijks leven van omwonenden. We vinden het ook hierin belangrijk om een gedegen proces te doorlopen. Enerzijds nemen we onze verantwoordelijkheid in het kader van het algemeen belang, anderzijds houden we rekening met de belangen van omwonenden. Het evenwicht hierin vinden is continue een zoektocht. We zijn hierin een lerende gemeente. We zetten in op een empathische en verbindende houding. We streven naar begrip, een luisterhouding en het betrekken van mensen bij vraagstukken. In 2019 hebben we formatie ingevuld met een medewerker participatie: een medewerker die is gestart met het bieden van houvast voor medewerkers en het ontwikkelen van richtlijnen voor de samenwerking met inwoners. Ook de raads werkgroep Meervoudige Democratie heeft ingezet op verschillende acties die in de komende periode hun uitwerking moeten krijgen. Zo werkt het college, de organisatie en de raad aan het samenspel met inwoners en andere partijen.

Toegankelijke (digitale) dienstverlening

De digitale dienstverlening die in 2018 voortvarend werd ingezet, heeft vertraging opgelopen als gevolg van technische problemen. In het najaar van 2019 is het gelukt dit op te lossen, waardoor de digitale dienstverlening nu met verve kan worden opgepakt. De effecten daarvan worden begin 2020 concreet zichtbaar. Dan kunnen inwoners digitaal aangifte doen en de status hiervan volgen (o.a. verhuizing, geboorte, overlijden, vermissing van reisdocumenten en rijbewijzen). Later in 2020 volgen meer diensten.

Als kleinschalige gemeente hechten we aan persoonlijk contact. Daarom kunnen inwoners nu ook op maandag- en donderdagmiddag een afspraak maken bij Burgerzaken. Voorheen kon dit alleen in de ochtend of op woensdagmiddag en donderdagavond.

Ook startte in 2019 het proces om de website geheel te vernieuwen. De site is vier jaar oud en voldeed niet meer aan de huidige wensen. De nieuwe website krijgt naast een frisse look & feel, ook een vernieuwde zoekmachine en structuur, zodat informatie sneller vindbaar is. We zullen de website vaker en sterker inzetten als informatievoorziening dan nu het geval is. Voor mensen die minder talig zijn ingesteld is er ruimte voor grafieken, (instructie)filmpjes, foto's, e.d. Er is speciale aandacht voor mensen met een visuele of auditieve handicap, zodat ook zij zelfstandig informatie tot zich kunnen nemen. Denk aan ondertiteling of een voorleesknoop. De nieuwe site wordt in het tweede kwartaal van 2020 opgeleverd.

Verbindingen van Noord naar Zuid en van Oost naar West

Er is veel progressie gemaakt met de voorbereidingen voor de spooronderdoorgang, zodat de aanbesteding van het werk begin 2020 kan worden afgerond. Ook in de aanpak van de verkeersstructuur in Diemen-Zuid zijn zodanig stappen gezet dat de keuze kon worden gemaakt om twee sporen (bestemmingsplanprocedure en participatieproces) in te zetten die moeten leiden tot openstelling van de busbaan in Diemen-Zuid. De realisatie van de vernieuwde Oost-West As gaat gestaag door en leidt eind 2020 tot een nieuwe parel in Diemen: openbare buitenruimte waar we trots op zijn.

Omgevingswet

In samenwerking met de Duo+ partners is hard gewerkt aan de voorbereiding van de implementatie van de Omgevingswet, zodat we op tijd klaar zijn voor de invoering van deze wet. Dat is vooral een kwestie van verandering van houding en gedrag (kijk naar de mogelijkheden, niet naar de onmogelijkheden) en een technische exercitie wat betreft werkwijze, processen en digitale ondersteuning. Meer beleidsmatig van aanpak is het opstellen van de Omgevingsvisie. Hiermee is een start gemaakt in 2019 door in samenspraak met de gemeenteraad de agenda hiervoor te bepalen (onderwerpen, tijdlijn, participatie).

Scheerlicht

Het project "Scheerlicht", waarbij we samenwerken met partners om onder meer woonfraude tegen te gaan, heeft als pilot in Diemen-Noord zoveel ongewenste activiteiten aan het licht gebracht, dat is besloten om dit project in de hele gemeente uit te rollen en is afgesproken om nog meer in te zetten op aanpak van ondermijning. Daarbij is nadrukkelijk stilgestaan bij de extra aandacht voor de zorgcomponent in deze aanpak.

Groen en duurzaam

Het Diemberbos, de Diemerscheg en een groene openbare ruimte zijn zaken die Diemen leefbaar maken. In 2019 hebben we ingezet op het versterken en het behouden van groen in de buurt en natuur, ondanks de groei. We hebben voorbereidingen getroffen en we werken samen om duurzaamheid in Diemen een plek te geven.

Duurzaamheidsagenda

Op het gebied van duurzaamheid is in 2019 progressie gemaakt met de duurzaamheidsagenda die moet leiden tot een programmatische aanpak van dit thema. Er is veel tijd geïnvesteerd in gunningscriteria op het gebied van duurzaamheid voor de ontwikkeling van Holland Park West om zo dit moment te benutten en effect te bereiken voor de lange termijn. We waren gedwongen om veel inzet te plegen op het initiatief van Vattenfall om een biomassacentrale te realiseren in Diemen. Binnen de kaders van de

wetgeving hebben we het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen niet kunnen weigeren. Zoals u weet kunnen we ons niet vinden in het bestaande Rijksbeleid op dit terrein (biomassa als transitiebrandstof). Desondanks hebben we met betrokken partijen belangrijke afspraken kunnen maken om te komen tot heldere randvoorwaarden bij de toepassing van biomassa en compenserende maatregelen.

Vergroening

Afgelopen jaar zijn we er goed in geslaagd Diemen fleuriger en groener te maken en in het beheer steeds meer rekening te houden met biodiversiteit. Als voorbeelden noemen we de aanleg van het eerste Tiny Forest achter de Rode Kruislaan en de kleurige vakken met gevarieerde vaste planten die her en der in de gemeente aangelegd worden. Soms in beheer bij de gemeente, maar steeds vaker ook beheerd door enthousiaste bewoners(groepen). We hebben bewoners die actief wilden worden om hun buurt of omgeving te vergroenen gefaciliteerd en gestimuleerd door het aanbieden van workshops of het geven van advies op maat.

Bewoners en ondernemers zijn betrokken bij de voorbereiding van het groot onderhoud in hun buurt. Het uitvoeren van groot onderhoud werd ook in 2019 aangegrepen om te kijken hoe we een kwaliteitsslag in de buurt kunnen realiseren met het oog op duurzaamheid en klimaatadaptatie. In de buurten Centrum West en Vogelweide zijn de eerste resultaten daarvan al zichtbaar. Zo werd de speelplek Kolgans in de buurt Vogelweide in nauwe samenwerking met de bewoners en kinderen opnieuw ingericht met ruimte voor extra waterberging in de vorm van een greppel. In Centrum West wordt de onderheide constructie vervangen door een evenwichtsconstructie wat met het oog op klimaat, grondwaterregulering en duurzaamheid grote voordelen heeft. Ook binnen de eerste twee afgeronde fases van de Oost-West As is vergroening zichtbaar. Voorzien van bomen, planten en banken kunnen we ons al een beetje voorstellen hoe deze fraaie boulevard er na afronding uit zal zien. Op de as komt een kunsttoepassing van het duo Blok/Lugthart, het resultaat van een on- en offline gehouden stemming onder inwoners.

Afval

Met het door de raad in december 2019 aangenomen Afvalplan 2020 in de hand kunnen we volle kracht vooruit om met elkaar stappen te zetten en de kilo's restafval terug te dringen. Dit is conform de in het coalitieakkoord vastgelegde ambitie om te komen tot het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kilo per inwoner in 2020. Met een buurtgerichte aanpak waar ruimte is voor maatwerk gaan we hier in 2020 mee aan de slag.

Tot slot

We kijken terug op een dynamisch jaar. Een jaar waarin veel is gebeurd en waarin we stappen hebben gezet om Diemen als stedelijk dorp waar we duurzaam samenleven te versterken. Een jaar waarin we onze verantwoordelijkheid hebben genomen, met het oog op sociale woningbouw, klimaatontwikkelingen en veiligheid. Een periode waarin we voorbereidingen hebben getroffen om goede voorzieningen te realiseren en diverse plannen ook al hebben uitgevoerd. We kijken als college met vertrouwen uit naar het vervolg van deze bestuurlijke termijn.

Burgemeester en wethouders van Diemen